
Vasi in kopališče ob Kolpi

Author(s): Liljana JANKOVIČ

Source: *Urbani Izziv*, December 1997, No. 32/33, Orodja podobe / The Instruments of Image (December 1997), pp. 95-102

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44180616>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This content is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

JSTOR

Z razvojnim programom je krajevna skupnost dobila načrt, kako se bo razvijala, katere dejavnosti v prostoru lahko dovoljuje, kam jih lahko umesti, kaj potrebuje za izvajanje investicije in kako naj se poveže z ostalimi uporabniki prostora, ter seznam potrebnih nalog za ponovno pridobitev turističnega statusa oziroma za pridobitev turistov in ustvarjanje prijaznega vzdušja in vzdrževanje čiste okolice.

6. Zaključek

Z razvojnim programom smo izpolnili zastavljene cilje, ker smo pripravili tak razvojni program, ki je osnova za izvedbo konkretnih projektov, za razvojne odločitve zasebnikov, za usmeritev razvoja krajevne skupnosti in za dopolnitve in priprave prostorskih dokumentov. Program spodbuja in razvija lokalno gospodarstvo, nudi možnosti zaposlovanja, širitve stanovanj, turističnih in servisnih dejavnosti, vsebuje potrebno ureditev prometa in ostale infrastrukture ter vključuje vse zainteresirane v uresničevanje oziroma izvajanje razvojnega programa. Z vključevanjem prebivalstva in stroke smo torej, še pred formalnih sprejemom, pripravili konkreten program, katerega je krajevna skupnost na seji občinskega sveta potrdila in se zavzela za njegovo upoštevanje in izvajanje. Težave na katere smo naleteli pri pripravi programa, izvirajo predvsem iz neskladja med željami domačinov in med možnostmi, ki jih nudi prostor. Pri morebitnem izvajanju drugega razvojnega programa bomo torej še več pozornosti posvetili sodelovanju in izobraževanju ter skušali privabiti čim več prebivalcev ter jih še bolj obveščati o možnostih njihovega vključevanja v nastajanje programa. Poleg tega bomo vključevali v pripravo programa in usmeritev še več strokovnjakov z različnih področij.

Alenka Ivačič, dipl. geogr., Urbanistični inštitut RS
E-pošta: Alenka.Ivacic@guest.arnes.si

Pojasnilo

Prispevek je povzet po poročilih projekta Razvojni program krajevne skupnosti Dovje- Mojstrana s programom Celostni razvoj podeželja in obnove vasi, ki ga je Urbanistični inštitut RS izvajal v KS Dovje-Mojstrana v letu 1996 in 1997.

Projekt so izvajali

Strokovni del izvedbe: Saša Dalla Valle, dipl. inž. arh., Alenka Ivačič, dipl. geogr., in mag. Vladimir Stefanović, dipl. oec., vsi Urbanistični inštitut RS, Ljubljana, in zunanji sodelavci: Anica Ivanič, dipl. oec., in Silvo Potočnik, oec., oba INPO, Ljutomer, ter prof. Franc Sunčič, dipl. inž. agr., Biotehniška fakulteta, Ljubljana

Koordinacija projekta: Neda Kovačič, dipl. oec., Občina Kranjska Gora

Vodja delovne skupine za razvoj pri KS: Cirila Rabič, KS Dovje-Mojstrana

Fotografije izdelala: Saša Dalla Valle, dipl. inž. arh. in Alenka Ivačič, dipl. geogr.

Literatura in viri

Dalla Valle, Saša, Ivačič, Alenka, Stefanović, Vladimir: Celostni razvoj podeželja in obnova vasi, krajevna skupnost Dovje Mojstrana, prvo, tretje in zaključno poročilo, Urbanistični inštitut RS, Ljubljana 1996 in 1997.

Stefanović, Vladimir: Razvojni program krajevne skupnosti Dovje in Mojstrana, neobjavljeno delovno gradivo, Urbanistični inštitut RS, Ljubljana 1996.

Planning for people and prosperity, The Rural Development Commission, London 1995.

Sunčič Franc: Uporaba MMS pri pripravi razvojnih programov. V: Pristop k razvoju podeželja (zbornik), Ljubljana 1992.

Vsebina razstavnih plakatov s predstavitve razvojnega programa na Dovjem, 5. do 19. junij 1997.

Liljana JANKOVIČ

Vasi in kopališče ob Kolpi

V članku je predstavljeno urejanje vasi Griblje in Adlešiči v občini Črnomelj in kopališča ob Kolpi. Osnovna izhodišča projektne skupine so bila: varovati krajino pred razpršeno pozidavo ali preoblikovanju terena, ohranjati obstoječe kvalitete krajine in grajenih struktur ter pri oblikovanju novih posegov izhajati iz obstoječih struktur. Ustrezni prostorski dokumenti so že sprejeti ali s pred sprejetjem.

1. Uvod

Spomladi 1995 je delovna skupina podjetja Topos dokončala prostorske ureditvene pogoje (v nadaljevanju PUP) za prostor krajevne skupnosti Griblje in Adlešiči in leto kasneje začela pripravljati ureditveni načrt (v nadaljevanju UN)(1). Vas Adlešiči je že obstoječe, predvsem pa razvijajoče se turistično središče.

Zato smo se v UN natančno posvetili projektu apartmajskega naselja oz. naselij kot alternativni kampom, ureditvi kopališča in posebej ureditvi parkirišč v vasi. Pri tem smo želeli konkretno rešitev pripraviti tako, da bi lahko veljala kot ustrezen primer za obravnavano območje.

Pri obeh nalogah smo strokovno sodelovali z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. Ta je pripravil strokovne osnove varstva naravne in kulturne dediščine za PUP in UN pri čemer je posvetil posebno pozornost prostoru ob Kolpi, ki spada v predvideni krajinski park Kolpa. Naročnik in koordinator postopkov je občina Črnomelj, pri UN pa sodeluje Ministrstvo za

okolje in prostor, Urad RS za prostorsko planiranje kot sofinancer.

Naloga je zanimiva zaradi postopnega prehoda od globala do detajlov. Projektanti smo se s problematiko srečali ob pripravi PUP, kjer smo raziskali in analizirali prostor ter predlagali temeljne

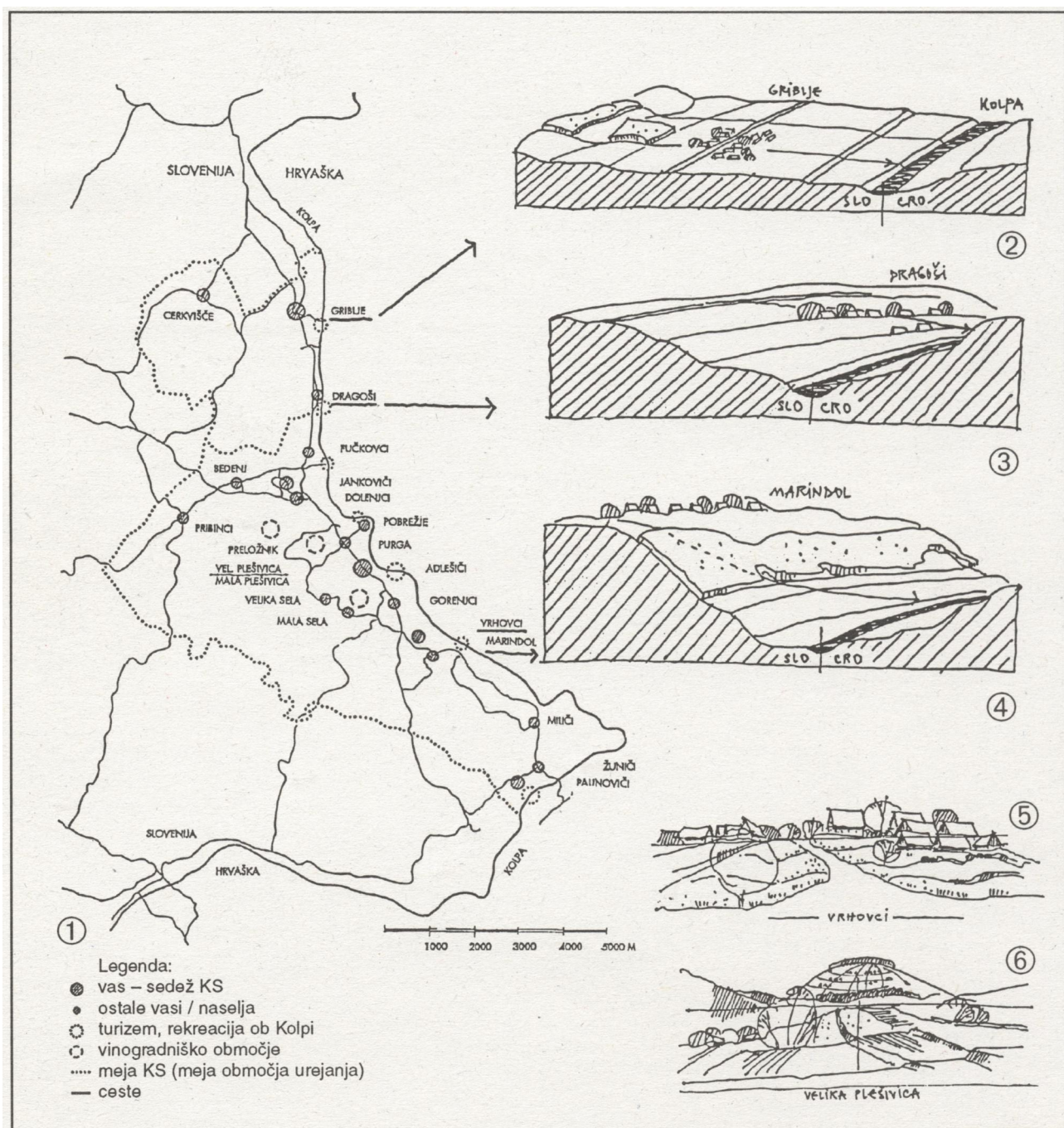
pogoje urejanja in v obdobju dveh let prešli na bolj podroben pristop pri pripravi UN.

Vzporedno so prešli dvostopenjski proces tudi krajani, ki so preko začetnega nerazumevanja delno povzeli predloge dokumentov, ki so jih (vsaj bolj podjetne) us-

merili in spodbudili k definiranju ciljev, pripravi lastnih programov investicij in pridobivanju dokumentacije za konkretne posege.

Pri oblikovanju pogojev so nas vodila izhodišča:

– varovati izjemno in še ohranjeno pokrajino pred razpršeno

Slika 1: Obravnavani prostor je na vzhodu omejen s Kolpo, ki je hkrati državna meja

1. Prostorski prikaz ambientov ob Kolpi in njihova navezava na vasi	4. Strm gozdat breg pod Marindolom
2. Odprta ravnica pri Gribljah	5. Podolžna krajinska slika vasi – primer Vrhovci
3. Položna brežina v Dragoših	6. Vinogradniško območje – primer Velika Plešivica

pozidavo ali preoblikovanji terena,

- ohranjati obstoječe kvalitete tako krajine kot pozidanih struktur in iz njih izhajati pri določanju novih ureditev, vendar bolj v smislu nadgradnje starih struktur oz. oblikovanja z vnosom sodobnih principov urbanističnega načrtovanja, oblikovanja in projektiranja, ki so usklajeni z duhom prostora in ne negirajo tradicionalnih vrednot.

2. Prostorski ureditveni pogoji za območje KS Adlešiči in Griblje

2.1 Predstavitev prostora

Obravnavani prostor se razprostira južno od Črnomlja in Metlike vzdolž Kolpe. Podobno kot v ostali Beli krajini gre za gospodarsko manj razvito območje, ki ima izredne naravne, etnološke, kulturne in s tem turistične možnosti.

Pokrajina je kraška, vendar raznovrstna; relief je po večini vrtačast, ponekod manj valovit ali izjemoma skoraj raven.

Vzdolž 17 km dolgega srednjega toka reke se spreminja tudi **obkolpski prostor**. Od odprte ravnice pri Gribljah in položne brežine v Dragoših se ambient hitro spreminjajo, saj je Kolpa že pred Adlešiči vrezana precej globoko v kraški teren v obliki manjšega kanjona.

Vinogradniška območja ležijo na prisojnih pobočjih kopastih hribov. Značilna je drobna in ozka parcelacija s številnimi zidanicami ob dostopnih poteh na spodnji ali zgornji strani vinogradov.

Vasi so gručaste z razpršeno pozidavo, ki je razmeščena ob robovih vrtač v obliki knečkih domov. Ohišnice z vrtovi in sadovnjaki so velike, vrtače s še najbolj plodno zemljo so praviloma izrabljene za njive. V kmetijsko bolj ugodnem ravninskem delu je prisotna vrstna struktura vasi s strnjeno pozidavo.

Za vasi je značilna razložena nizka krajinska slika, vaška jedra niso izrazita, bolj ali manj izrazite dominante predstavlja nekaj cerkev in kapelic skupaj z mogočnim drevjem.

2.2 Predstavitev problematike

Kopališča

Po osamosvojitvi Slovenije se je precejšen del prebivalstva preusmeril na preživljanje počitnic doma. Ob dejstvu, da ima država izredno malo morja, je postala Kolpa kot najtoplejša in še dokaj čista slovenska reka zelo zanimiva.

Prostor za tako množičnost ni bil ne pripravljen ne urejen. Intenzivni in neusmerjeni turizem je že

precej poškodoval nekatere prelepe ambiente ob Kolpi, vprašljiv pa je tudi dolgoročni napredek ali morebitna škoda, ki jo lahko povzroči.

Poleg neurejenih kopališč s parkiranjem ob Kolpi se pojavlja tudi divje kampiranje, za goste zanimiv prostor pa lastniki "na hitro" prilagodijo (in manj uredijo). Programi ob Kolpi se ne navezujejo na vasi, kjer so možnosti potrebnih spremljajočih ureditev in programov. (slika 1)

Vikend naselja

so poseben problem tega območja. Ob ponujenih cenejših parcelah in ohranjeni pokrajini z bližino Kolpe je naval graditeljev logičen. Gradnje v dveh obstoječih

Slika 2: Kamp prikolice na kopališču (Adlešiči)

Slika 3: Vikend naselje pod Preložnikom

naseljih žal niso usklajene s tradicionalnim oblikovanjem, nekateri objekti pa celo povzemajo vzorce iz domačih okolij njihovih lastnikov. (slika 2)

Stare domačije in objekti

Kvalitetne stare domačije, ki so še ohranjene, večinoma propadajo. Domačije, ki živijo, pa so praviloma že pozidane z novimi objekti, ki niso v zadostni meri upoštevali tradicionalnih meril, principov oblikovanja in materialov oz. niso kvalitetni sodobni objekti. (slika 3)

2.3 Metoda dela

Ogled terena vseh 19 vasi s pripadajočimi kopališči je pokazal njihove skupne lastnosti oz. različnosti. Oblikovali smo splošne pogoje urejanja, ki veljajo za vsa naselja, in posebne pogoje urejanja, ki so specifični za posamezno vas.

Grafični del: Na terenu smo fotografirali in skicirali posamezne silhuete vasi, značilne objekte in vegetacijo ter druge tipičnosti ali izjemnosti prostora. Ob tem pa smo posebej prikazali/izpostavili: kvalitetne stare objekte, celotne domačije, zasaditve itn. in po drugi strani moteče elemente, ki pomenijo degradacijo prostora, npr; novi, predimenzionirani, nepravilno locirani objekti, kamp prikolice na obali Kolpe itn.

Da bi čim bolj plastično prikazali različna območja, smo pripravili prostorske skice; način lociranja naselij po prostoru, vedute in značilnosti objektov različnih vsebin.

Po podatkih s terena smo pripravili morfološke analize vseh naselij, ki so bile izhodišče predlogov za urejanje oz. pozidavo območja, prikazane na merilu 1 : 5000.

Fotografski material, skice, valorizacije in morfološke analize so priloženi k vsakemu naselju ter dodatno pojasnjujejo vsebino.

2.4 Predlog ureditev

Pri predlogih ureditev smo želeli poudariti varovanje ohranjenih kvalitet prostora in po drugi strani upoštevati pričakovanja občine in prebivalcev za rešitve, ki bodo omogočile gospodarski razvoj in zmanjšale odseljevanje v mesta.

Zato je temeljna odločitev PUP, da se za urejena kopališča nameeni le večje in prostorsko manj občutljive predele ob Kolpi, ki so že sedaj kopališča in ki imajo dobro navezavo na infrastrukturo (Adlešiči, Griblje). Manjše ambiente v ostalih vaseh ob Kolpi pa se varuje in ohranja v sedanji rabi (za kopanje domačinov) ali se jih nameeni za omejeno rabo (npr. za goste kampa ali kmečkih turizmov v pripadajoči vasi).

Tako sta na obrežjih in ravninah ob Kolpi dovoljeni le dve kopališči s spremljajočimi programi (potrebna sanitarna oprema, dnevni bistro, športne površine, prostori za piknik, itn.). Vse ostale funkcije (parkirišča, prenočišča, kampi oz. apartmajska naselja, dnevna oskrba, večje rekreativne površine...) se uredi v vaseh. Dostop z avtomobili do Kolpe je (razen za oskrbo) povsod **prepovedan**.

V vaseh naj se na domačijah prednostno razvija domače obrti in kmečki turizem ter umešča dejavnosti, ki bodo obogatile turistično-rekreativne zmogljivosti.

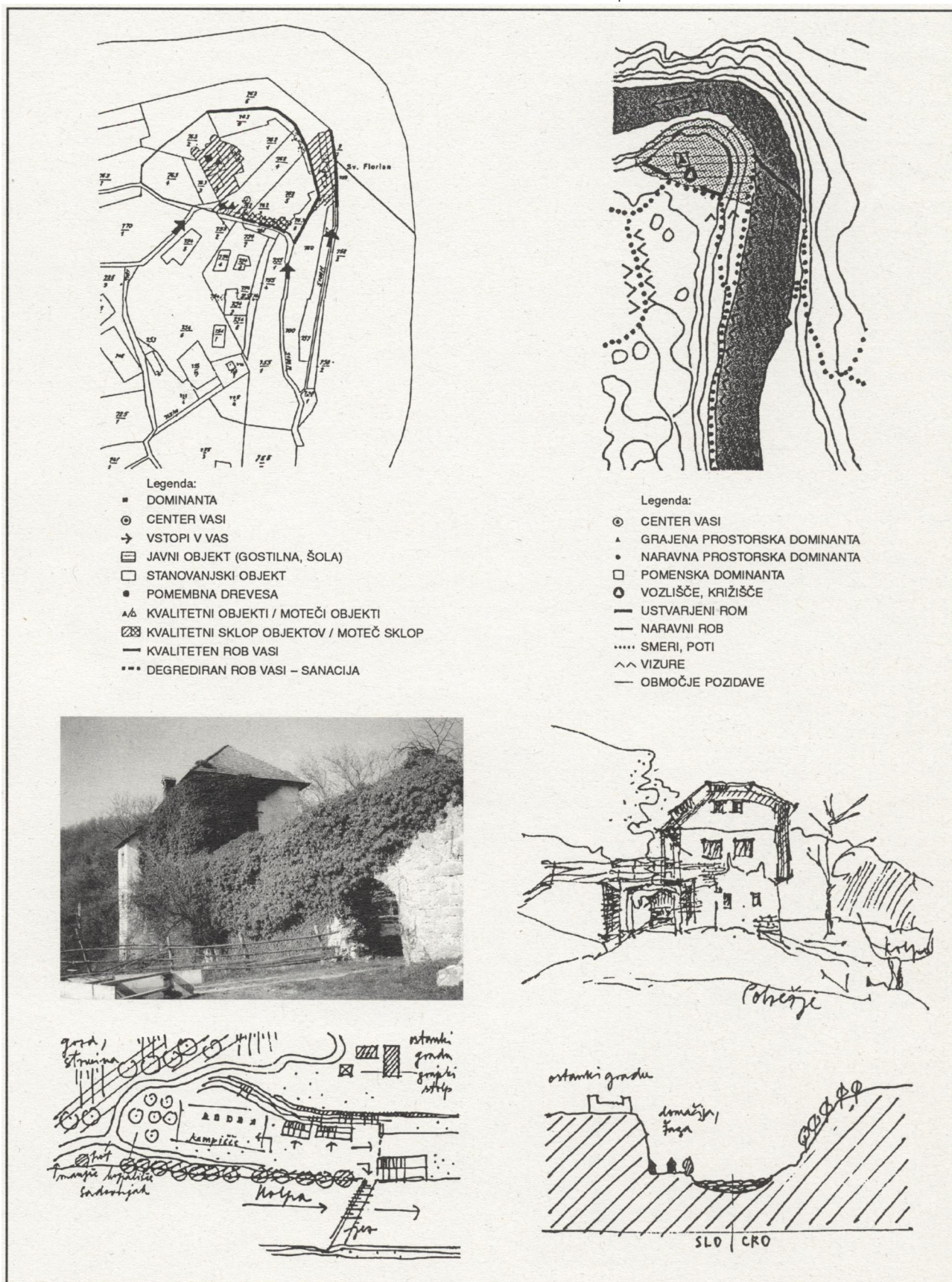
S tako definicijo turizma oz. urejanja prostora smo želeli doseči, da bi bil prostor neposredno ob Kolpi manj ogrožen, po drugi strani pa bi vasi zaživele kot nujni oskrbni centri in nosilci kulturnega in zabavnega življenja.

Oblikovanje objektov mora biti usklajeno s tradicionalnim – naj bo avtohtono ali sodobno. V dokumentu je podrobno predpisano dovoljeno oblikovanje fasad, streh, nakloni, materiali itn., pri čemer je odlok najstrožji, ko gre za gradiva, in določa uporabo tistih gradiv, ki so tu doma.

Predlagali smo poenoteno ureditev avtobusnih postajališč, parkirišč in športnih površin. Pri teh ureditvah se terena ne sme bistveno preoblikovati, saj je izredno razgiban relief zelo ranljiv.

Slika 4: Nova hiša na stari domačiji (vas Jankoviči)

Slika 5: Primer analize vasi z valorizacijo prostora, mentalne slike, fotografij in skic obstoječega stanja in analitičnih risb (prez terena) za vas Pobrežje

3. Ureditveni načrt Adlešiči

3.1 Naselje Adlešiči

Je sedež krajevne skupnosti s pošto, osnovno šolo, cerkvijo s pokopališčem, gasilskim domom, trgovino, muzejem domače obrti in gostilno. Ob Kolpi sta dve kopališči, od katerih je eno delno urejeno.

3.2 Namen naloge

Kopališče Adlešiči je dobro obiskano; je veliko možnosti in obstaja interes za oblikovanje kvalitetnega obrečnega turizma v tesni navezavi na ureditve in programe v vasi. Predlogi, podani v UN, so podrobne tako urbanistično-arhitekturne kot infrastrukturne rešitve za naselje in pripadajoči prostor ob Kolpi.

3.3 Naravne značilnosti prostora

Naselje leži na manj rodovitnem, močno vrtačastem terenu na planoti približno 70 m visoko nad Kolpo, ki je tu vrezana globoko v kraški teren v obliki manjšega kanjona.

Med vegetacijo prevladujejo pašniki, travniki, njive v vrtačah, sadovnjaki in vrtovi med hišami.

3.4 Ustvarjene razmere

Naselje je izjemno razpršeno, izrazita pravokotna kmečka dvorišča se nizajo ob nepravilni mreži poti, ki potekajo po grebenih med vrtačami.

Ohranjenih je nekaj starih kvalitetnih objektov ali celotnih domačij, precej je nadomestnih in novih objektov večjih gabaritov in netipičnega oblikovanja ter materialov.

Skozi vas vodi regionalna cesta, naselje ima elektriko, vodovod in telefon. Velik problem predstavlja neurejena kanalizacija, saj je pod naseljem ob Kolpi potencialni vodni vir.

V naselju je odločno premalo parkirnišč.

3.5 Predlogi

Koncept ureditve območja

Naselje se bo razvijalo kot pomembnejše lokalno središče. Prednost-

no področje je razvoj turizma na kmetih v povezavi s kopališčem in rekreacijo ter razvoj domače obrti, ki že izumira in ki bi dodatno popestrila turistično ponudbo.

Zaradi ureditve turistične ponudbe bo treba izboljšati tudi infrastrukturo.

Obstoječo redko strukturo se lahko zgosti z dopolnilnimi gradnjami v okviru kmečkih dvorišč ali z novimi domačijami, uredi in bolj intenzivno se izrabi jedro naselja, turistična (apartmajska) naselja se oblikuje kot samostojne enote na primernih prostih lokacijah.

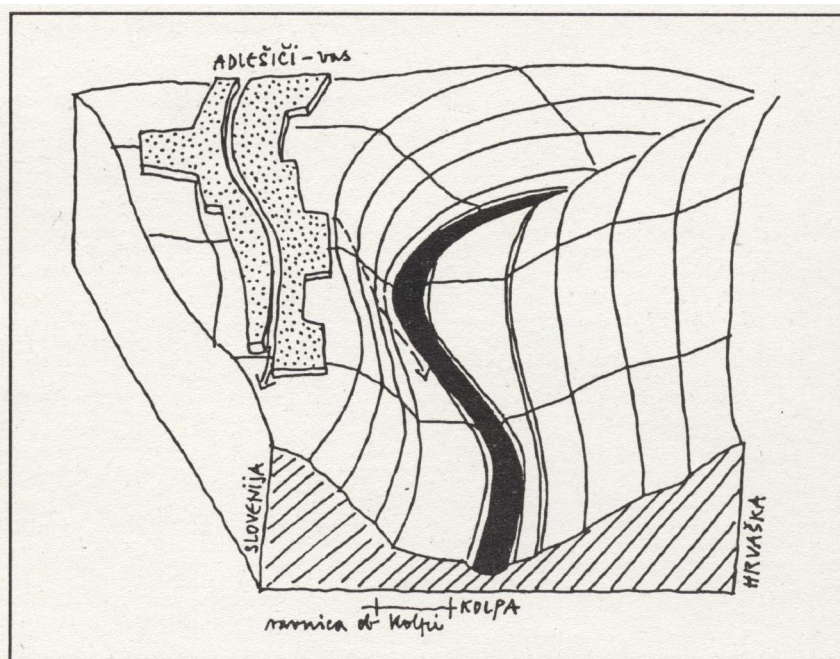
3.6 Urbanistično-arhitekturni pogoji za naselje

Uredi se jedro vasi – površine za zbiranje vaščanov in javne prireditve – in objekte skupne rabe: pokopališče, šolo, trgovino, vzdolž ceste skozi naselje pa peš pot in enojni drevored, ki bo povezoval razdrobljeno pozidavo ob sicer že zaznavni vzdolžni osi.

Skladno z interesi investitorjev se v vasi uredi dve apartmajski naselji in večje vaško parkirnišče ob regionalni cesti v primerni peš oddaljenosti od centra vasi in kopališča.

Večje apartmajsko naselje se umesti v dve položni vrtači ob poti do Kolpe. Recepčijo se uredi v starem podu, ki je bil prenešen na lokacijo, ponudba se dopolni z manjšim prireditvenim prostorom in travnatim igriščem. Apartmaje se razporedi po rahlo vrtačastem terenu tako, da spremljajo potek plastnic terena in se navezujejo na krožne dostopne poti. Oblikuje se jih kot poenotene lesene objekte drobnega merila. Po naselju je dovoljen le promet za pešce in dostava.

Posodobitev infrastrukturne opreme je predvidena v prvi fazi oz. pred večjimi posegi. Posebej nujni sta ureditev kanalizacije s čistilno napravo in obnova priključkov na regionalno cesto.

Slika 6: Shematski prikaz terena – območje vasi Adlešiči ter brežina, ki pada proti Kolpi na slovenski in hrvaški strani

3.7 Prostor ob Kolpi

Obsega dolgo ravnico z bogatim obrežnim rastlinjem ob Kolpi. Na JZ robu se zaključí s strmo gozdno brežino. Del ravnice je poplaven.

Na prostoru sta dve kopališči; tradicionalno in bolj množično vendar neurejeno kopališče je ob jezu. Na južnem delu ravnice je manjše urejeno kopališče.

Velik problem predstavlja parkiranja ob poti do Kolpe vse do brežine in neurejena sanitarna oprema.

Ureditev kopališča:

Na poti do Kolpe se namesti zaporo, promet pa se usmeri na osrednje vaško parkirišče. Odstranijo se kamp prikolice. Spremljajoči program kopališča se uredi v starem lesenem gospodarskem objektu, ki se ga premesti iz bližnje vasi.

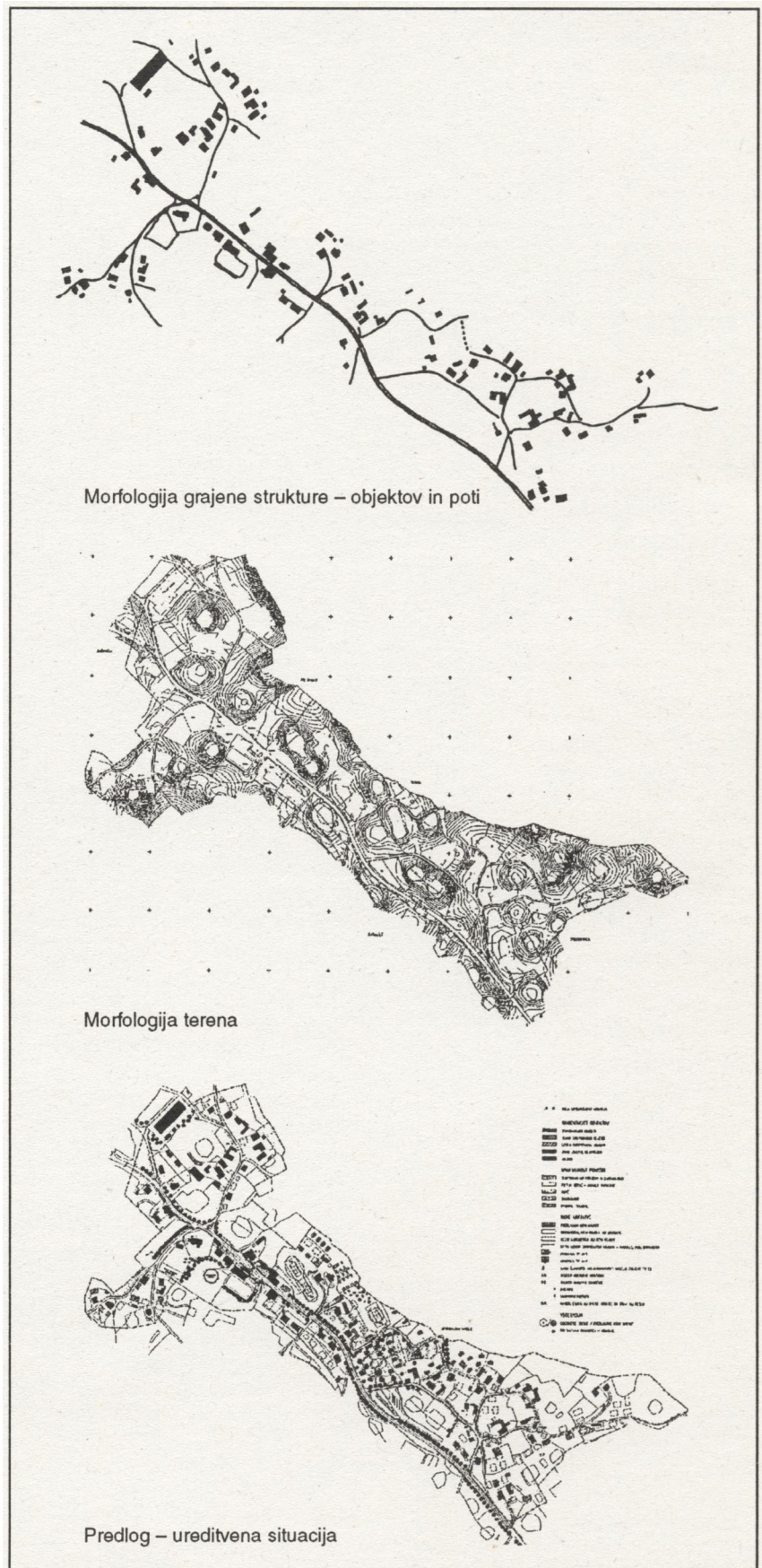
Namesti se klopi in koše za smeti, uredi dostope do vode, igrišča na mivki ali na travi ter namesti igrala. Uredi se prostore za piknik in večje skupno kurišče. Ureditve, ki bi bistveno posegle v naravni prostor, niso dovoljene.

Ravnico med obema kopališčema ohranimo kot zeleno površino – travnik, na prelomu terena sredi poplavne ravnice se zasadi avtohtono drevje. Prostor je primeren tudi za (travnate) rekreacijske površine za potrebe naselja. Gozdno pot do vasi se lahko uredi kot trim stezo. Uredi se pešpot vzdolž Kolpe do sosednjega kopališča dolvodno (Pobrežje).

4. Zaključek

Bela krajina je izjemna pokrajina v slovenskem prostoru. Ima posebno zgodovino, izredno kraško pokrajino in vegetacijo, značilne objekte in vasi, prijetno podnebje in Kolpo. Vse našteté naravne in kulturne vrednosti so dobro ohranjene.

Zato je najbolj pomembno, da se izkoristi posebnosti dežele, ki jih je treba ohraniti in predstaviti na

Slika 7: Vas Adlešiči

svojestven način; vsekakor ne na način uniformiranega turizma, ki bi spominjal na obmorske kraje.

Turistično ponudbo naj se prilagodi kvalitetnim danostim in ne obratno. Z upoštevanjem tradicije lahko Bela krajina izoblikuje pristno ponudbo, ki ji bo prinašala dolgoročen napredek brez negativnih posledic.

Liljana Jankovič, dipl. inž. arh., Topos, d.o.o. Novo mesto

Opomba

1 Prostorski ureditveni pogoji so že sprejeti, ureditveni načrt za vas Adlešiči je pred sprejemom. V besedilu je izpostavljen potek naloge prek PUP, kjer je bila opravljena analiza prostora in so bili predlagani temeljni pogoji urejanja, do bolj podrobnega pristopa pri pripravi UN za največjo vas. Vzporedno so v dvostopenjskem procesu sodelovali krajanji, ki so jih predlogi (kljub začetnemu nerazumevanju) usmerili in spodbudili.

V PUP je predlagano zavarovanje obvodnega prostora, kjer se lahko uredi kopališča le na dveh mestih, ostali programi vključno s parkiranjem se morajo navezovati na vasi.

V UN so prevzeta in konkretizirana izhodišča PUP; pripravljen je primer ureditve apartmajskega naselja kot alternativne kampu, ureditev kopališča in parkirišč v vasi.

Viri in literatura

Krajinski park Kolpa (prospekt), Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto 1997.

Oblikovanje turistične ponudbe in izdelava zasnove dolgoročnega razvoja turizma, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana 1991.

Predlog za začasno razglasitev reke Kolpe z ožjim varovanim območjem za naravno znamenitost, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, (december 1993);

Program razvoja turizma in gostinstva na Dolenjskem in Beli krajini, RRC Novo mesto, april 1990.

Prostorski ureditveni pogoji za krajevni skupnosti Adlešiči in Griblje (ULRS, št. 66/95).

Zasnova varstva naravne in kulturne dediščine, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto: Dolgoročni plan za obdobje 1986-2000, dopolnjen 1989.

Milena HAZLER - PAPIČ

Gradnja v vaškem prostoru celjskih arhitekturnih regij

Ugotavljanje prostorske identitete – raziskovalna naloga¹

Uvod

Prispevek se navezuje na raziskovalni projekt "Arhitekturne krajine in regije Slovenije" avtorja prof. dr. Petra Fistra s sodelavci in predstavlja primer osnovne raziskave na področju ugotavljanja prostorske identitete, povezane z ohranjenostjo tradicionalne arhitekture določenega območja na mikro ravni oziroma na lokalni ravni.

Raziskava dokazuje, da je za ugotavljanje prostorske identitete, katere sestavni del je tudi arhitekturna identiteta določenega prostora, potrebno celovito preučevanje prostora, ki zajame ves spekter kvalitet in nekvalitet ter posegov v prostor. To pa vključuje tako institucionalno varovanje naravno in kulturno dediščino, kot tudi ostale vrednosti arhitekture in naselij v določenem prostoru.

Za področje prostorskega planiranja je naloga izjemno pomembna, saj predstavlja eno od poti za doseg cilja, ugotavljanje prostorske identitete na lokalni (mikro) ravni, ki pa je hkrati sestavni del prostorske identitete na vseh višjih ravneh na področju prostorskega planiranja.

Področje

Naloga je bila izdelana z namenom, pripraviti strokovna izhodišča za projektiranje novih objektov v vaškem prostoru celjske občine. Izkušnje so bile take, da značilnosti arhitekturne identitete posameznih ruralnih območij, ki naj bi bile osnova za tako imenovane "tipske objekte", niso poglobljeno ugotavljali oziroma so jih ugotavljali zgolj perceptivno in parcialno.

Izhodišče raziskave predstavlja problematika neurejenosti stanja na področju urejanja prostora, kjer niso vzpostavljeni ustrezni mehanizmi, niti določena vrednostna merila oziroma usmeritve za posege predvsem v ruralni prostor. Področni zakoni ostajajo na načelnih opredelitvah, izvajanje zakonskih opredelitev v praksi pa je slabo organizirano, strokovno in izvajalsko nepovezano.

Dejstvo, da je nalogo financiralo ministrstvo za kmetijstvo, v okviru programa Celostni razvoj podeželja in obnove vasi (CRPOV), katerega cilj je varovanje in razvoj potencialov podeželja, dodatno osvetljuje področje raziskave. Program CRPOV povezuje in odpira vrsto vprašanj, ki se pojavljajo na podeželju in zahtevajo usklajen interdisciplinarni pristop na področju raziskav, načrtovanja in izvedbe projektov. Raziskovalna naloga Gradnja v vaškem prostoru celjskih arhitekturnih regij se je te tematike lotila na področju urejanja prostora, ali bolj določeno, na področju ohranjanja arhitekturne identitete ruralnega prostora.

V skladu z usmeritvijo je bila sestavljena raziskovalna skupina: arhitektka, specializirana za naselbinska območja in historični urbanizem, etnolog in umetnostni zgodovinar (v eni osebi), specializiran za stavbno dediščino, ter arhitekt projektant. Za nalogo ni bilo nepomembno, da sta bila dva raziskovalca tudi profesionalna konservatorja, saj sta se kot predstavnik stroke, ki ima za nalogo varovati naravno in kulturno dediščino, vsakodnevno srečevala s